

11.3.2014

Kaupunginhallitus

Sääntötoimikunnan lausunto opetuslautakunnan esityksestä opetustoimen johtosäännön uudistamiseksi

Sääntötoimikunta on käsitellyt opetuslautakunnan esityksen (28.1.2014 § 11) opetustoimen johtosäännön uudistamiseksi. Lausuntonaan toimikunta esittää seuraavat havainnot, jotka on sisällytetty myös liitteenä olevaan sääntötoimikunnan ehdotukseen yhdessä eräiden kirjoitusasua ja sääntötekniikkaa koskevien muutosten kanssa:

1 § Toimiala

Opetuslautakunta esittää, että 1 §:ään lisätään maininta etsivästä nuorisotyöstä. Johtosääntöjen toimialapykäliin ei kuitenkaan ole tapana listata kaikkia laissa säädettyjä tehtäviä ja velvoitteita. Ottaen lisäksi huomioon, että kaupunginhallitus on 27.8.2012 § 893 päättänyt etsivän nuorisotyön toimeenpanosta Helsingissä ja määrännyt nuorisolaissa tarkoitetuksi etsivästä nuorisotyöstä vastaavaksi viranhaltijaksi opetusviraston nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan linjanjohtajan, ei etsivästä nuorisotyöstä ole välttämätöntä ottaa määräystä johtosääntöön.

Sikäli kuin kaupunginvaltuuston hyväksymään johtosääntöön kuitenkin katsottaisiin tarpeelliseksi ottaa etsivää nuorisotyötä koskeva maininta, se voidaan sisällyttää virastopäällikön tehtäviin määräyksenä etsivästä nuorisotyöstä vastaavan viranhaltijan määräämistä koskevasta toimivallasta. Tässä tapauksessa saattaa olla tarpeen muuttaa myös kaupunginhallituksen edellä mainittua päätöstä.

4 § Lautakunnan tehtävät

Opetuslautakunta esittää, että pykälän 10 ja 17 kohtiin lisätään maininta valtion perintönä saadun omaisuuden käytöstä. Kaupunginhallitus on kuitenkin viimeksi 13.1.2014 § 42 päättänyt valtion perintönä tulevien kuolinpesien varojen hakuperusteiden ja käyttötarkoituksen vahvistamisen osalta, että perintöjä haetaan sosiaali- ja terveystoimen käyttötarkoituksiin. Sosiaali- ja terveystoimen johtosäännössä on tätä vastaa-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 655 783	800012-62637	0201256-6 Alv.nro FI02012566

11.3.2014

vat määräykset. Opetustoimen johtosäännössä ei ole tarvetta vastavalle määräykselle, koska valtion perinnön hakeminen opetustoimen käyttötarkoituksiin edellyttäisi kaupunginhallituksen erillistä päätöstä, johon voidaan samalla ottaa määräykset myös omaisuuden käyttöä koskevasta päätösvallasta.

5 § Jaostojen tehtävät

Opetuslautakunta esittää tilahankkeiden tarveselvitysten hyväksymistä koskevan lautakunnan päätösvallan (voimassa olevan johtosäännön 4 §:n 5 kohta) siirtämistä jaostoille (uuden 5 §:n 16 kohta). Esitystä perustellaan hyväksymisprosessin nopeutumisella. Ottaen huomioon, että kaupunginhallituksen hyväksymissä tilahankkeiden käsittelyohjeissa 2008 on todettu vain, että käyttäjähallintokunta hyväksyy tarveselvitykset, ei muutoksen tekemiselle ole estettä.

6 § Johtokunnat

Opetuslautakunta esittää johtokunnan toimikaudeksi kahta vuotta.

Määräys on sääntöteknisesti ongelmaton. Tämän ohella on kuitenkin paikallaan huomauttaa, että johtokuntien nykyinen toimikausi on valtuustokauden mittainen ja että johtokuntien kokoonpanomuutosten valmistelu on yksittäisille kouluille työmäärältään mittava hallinnollinen tehtävä. Siihen, että tällaiseen koulujen varsinaiseen opetustehtävään liittymättömään tehtävään ryhdytään kaksi kertaa useammin kuin nykytilanteessa, tulisi olla vankat perustelut.

10 § Organisaatio

Opetuslautakunnan esityksen 3 momenttiin sisältyy osastojen päällikköjä koskeva maininta, joka perustuu mallijohtosäännön mukaiseen muotoiluun. Mallijohtosäännön tässä kohdassa on kuitenkin tarkoitus luetella ne viraston osastopäälliköiden nimenomaisesti käyttämät virkanimikkeet. Jos näitä on tarkoitus muuttaa, nimikkeet tulisi luetella esityksessä, tai muutoin jättää poistamatta maininnat siitä, että osaston päällikkönä on kehittämisjohtaja/linjanjohtaja.

17 § Osaston päällikön tehtävät

Opetuslautakunta esittää uutta määräystä, joka korvaisi voimassa olevan johtosäännön 18–24 §:n eri johtajien ja rehtoreiden tehtävät.

Pykälän 2 momentin johdantokappale tulisi muotoilla vastaamaan viraston päällikön tehtäviä koskevan johdantokappaleen muotoilua: ”Li-

11.3.2014

säksi osaston päällikön tehtävänä on oman osastonsa osalta, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle”.

Pääosa osaston päälliköiden tehtävistä on opetuslautakunnan esityksessä tarkoitus siirtää toimintasääntöön. Järjestelyä, jossa johtosääntöön otetaan vain keskeisimmät kunnallisen päätösvallan käyttöä koskevat määräykset ja muut toimivaltamääräykset ja tehtäväkuvaukset otetaan toimintasääntöön, on pidettävä perusteltuna.

20 § Henkilökunnan ottaminen

Opetuslautakunnan ehdotuksessa pykälän 4 momentiksi vakinaisen rehtorinviran täyttämistä päättäisi lautakunta ja määräaikaisesta viranhoidosta osaston päällikkö tai tämän määräämä viranhaltija. Voimassa olevan johtosäännön mukaan viran täyttäminen vakinaisesti kuuluu jaoston toimivaltaan ja määräaikaisesti viraston päällikön tai tämän määräämän viranhaltijan toimivaltaan.

Esittelijän esityksessä opetuslautakunnalle puolestaan ehdotettiin, että vakinaisen rehtorinviran täyttämistä päättäisi osaston päällikkö ja määräaikaisesta viranhoidosta osaston päällikkö tai tämän määräämä viranhaltija.

Opetuslautakunnan ehdotuksessa pykälän 5 ja 6 momentiksi vakinaisen opettajanviran täyttämistä sekä tuntiopettajan ottamisesta päättäisi peruskoulussa ja lukiossa johtokunta sekä ammatillisessa oppilaitoksessa rehtori tai tämän määräämä viranhaltija. Määräaikaisesta viranhoidosta tai tuntiopettajan tehtävästä päättäisi peruskoulussa ja lukiossa rehtori ja ammatillisessa oppilaitoksessa rehtori tai tämän määräämä viranhaltija. Ehdotus vastaa voimassa olevan johtosäännön määräyksiä.

Esittelijän esityksessä opetuslautakunnalle puolestaan ehdotettiin, että opettajanvirkojen täyttämistä ja tuntiopettajien ottamisesta vakinaisesti tai määräajaksi päättäisi viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

Opetustoimen voimassa oleva johtosääntö poikkeaa kaupungin muita hallintokuntia koskevasta sääntelystä sikäli, että myös muuta kuin viraston ylintä viranhaltijatasoa koskeva nimittämistoimivalta kuuluu toimielimille, rehtoreiden osalta jaostolle ja muiden opettajien osalta johtokunnalle. Rehtoreiden osalta opetuslautakunnan ehdotus nostaisi nimittämistoimivaltaa vielä nykyistä korkeammalle tasolle, mitä ei voida pitää perusteltuna.

11.3.2014

Opetuslautakunnan ehdotus ei rehtoreiden osalta toteuta kaupungissa sovellettua ns. yksi yli -periaatetta, jonka mukaan mm. henkilökunnan ottamisesta päätetään kulloinkin omaa esimiestä yhtä korkeammalla esimiestasolla. Peruskoulun ja lukion opettajien osalta ehdotus sinänsä toteuttaa em. periaatetta, mutta ei linjaorganisaatiossa.

Esittelijän esitys puolestaan tarjoaa mahdollisuuden periaatteen soveltamiseen, edellyttäen, että tarvittavat delegointipäätökset valmistellaan tämän mukaisesti. Vakinaisten rehtoreiden nimittämisen osalta myös esittelijän esitystä rasittaa sama ongelma.

Viime kädessä kysymys on siitä, käyttääkö muiden kuin viraston ylimpään johtoon kuuluvien viranhaltijoiden ja työntekijöiden nimittämistä koskevaa päätösvaltaa luottamushenkilöistä koostuva toimielin vai viranhaltija. Kaupunginvaltuusto on muissa hyväksymissään johtosäännöissä yleisesti päätenyt jälkimmäisen vaihtoehdon kannalle. Myös sääntötoimikunta pitää tätä vaihtoehtoa johdonmukaisena sekä hallinnon keventämisen tavoitteen mukaisena.

Muilta osin sääntötoimikunnalla ei ole huomautettavaa opetuslautakunnan esitykseen sisältyviin muutosehdotuksiin.

Sami Sarvilinna
puheenjohtaja

Anna Villeneuve
sihteeri

Liite

Sääntötoimikunnan ehdotus opetustoimen johtosäännöksi